

Forhold passe, kunde gennemføres. Det Mindretal, hvortil jeg hører, staaer ikke bunden af den nuværende Ordning. Det fremgaar ogsaa klart nok af vor Betænkning, at det kun er, fordi den nuværende Ordning er saa uretfærdig, og fordi store Dele af Befolkningen have et uafviseligt Retfærdighedskrav, at vi have strakt os saa vidt, for overhovedet at faa noget gennemført i Øjeblikket. Men skulde Sagen vente i Aarevis, haabe vi unægtelig at staa her med større Indflydelse end nu, og saa have Forholdene ogsaa forandret sig saaledes, at det neppe bliver den nuværende Konseilspræsident, der faar den Sag i sin Haand. Forholdene ville være saa forandrede, at vi ganske anderledes rent og klart kunne kræve de Interesser varetagne, som vi her have ønsket at faa frem. Jeg antager derfor, at dette Udtryk var en forbigaaende Bemærkning, som der ikke skal lægges stor Vægt paa.

Det vilde heller ikke stemme med Konseilspræsidentens Udtalelser i Foraaret, da han erklærede, at han nu vilde anse Tiden for kommen til at tage dette Spørgsmaal op, naar alle Partier erklærede sig enige om at ville begrænse sig til Grundlovens § 32. Da han saa fik Erklæring fra de forskellige Partier om, at det vilde de, sagde han: Saa er Tiden kommen, nu skal Forslaget blive fremlagt. Han udtalte blandt andet ogsaa, at af den Grund vilde Tidspunktet være gunstigt, at vi nu stode foran et helt Folketingsvalg og et halvt Landstingsvalg. Naar vi dog skulde have en Grundlovsforandring med deraf følgende Opløsning af Rigsdagen, kunde vi vanskeligere tænke os et belejligere Tidspunkt end det nuværende. Altsaa, den højtærede Konseilspræsident har hele Tiden forudsat, at naar vi gik den Vej, var det Meningen at gaa den i denne Rigsdagssamling og ikke blot enes om et eller andet teoretisk Forslag, der saa blev lagt hen og kunde gennemføres en Gang om nogle Aar, naar gunstige Forhold forelaa. Jeg husker, at da Sagen var til første Behandling i Efteraaret, ytrede jeg, maaske i en lidt for drastisk Form, Ønsket om, at Konseilspræsidenten, da mange vare imod, at denne Sag blev til noget, vilde lade dem vide, at det var Alvor. Det var et Ønske om, at Konseilspræsidenten ligesom vilde slaa i Bordet og tilkendegive, hvad jeg ganske vist mener ikke var tilstrækkelig tilkendegivet i det oprindelig stillede Forslag i Foraaret, at nu var det Alvor. Jeg gik ud fra og jeg har stadig en Formodning om, at der er In-

teresser nok oppe, som ville forhindre denne Sags Fremme, eller at der hist og her er ikke saa lidt Lyst til at hindre dens Gennemførelse. Der kom ogsaa fra den ærede sidste Taler, det ærede Medlem for Hillerød (Dinesen) megen Ligegyldighed frem for hele denne Sag. Han havde ikke noget imod at fastslaa, at der overhovedet var en saadan Ligegyldighed for Sagen, og han lod noksom spore, at hos ham var der ingen Interesse for dens Fremme. Der er sikkert Stemninger oppe, som det ikke vilde være . . .

Formanden: Disse almindelige Udtalelser om Sagen høre neppe hjemme under anden Behandling.

Borghjerg: Jeg er ogsaa lige straks færdig med den Tanke, jeg her vil udtale, nemlig at da jeg kom med dette Udtryk i Efteraaret, sagde den ærede Konseilspræsident: Nej, jeg begynder aldrig en Forhandling med at slaa i Bordet, men naar den er til Ende, og det viser sig, at vi ikke kunne komme af Stedet, skal der nok blive slaaet — kun ikke i Bordet. Jeg kunde have spurgt, hvor det saa var, han vilde slaa, men det gjorde jeg ikke, jeg tænkte, at det kunde vi altid drøfte, og det fik vi altid at se. Jeg tænkte mig, at der var et Sted at slaa til, nemlig der, hvor man vil bringe denne Sag til at strande.

Jeg har saa et Par Bemærkninger at gøre til den ærede Ordfører, det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup). Naar han ikke var ganske sikker paa, om jeg havde Ret i, at der var en Inkonsekvens i Flertallets Forslag om det foreslaaede Maksimum, 132 Kredse, maa jeg sige, at naar han kunde indrømme — og det maa han, det fremgaar af selve Flertallets Betænkning — at Regeringsforslaget i Efteraaret var uhensigtsmæssigt, for saa vidt det vilde volde store Vanskeligheder ved en fremtidig Valglovsrevision, idet der ikke kunde oprettes ny Kredse, uden at der samtidig blev nedlagt gamle, og man af den Grund gav et vist Spillerum, baade fastsatte et Minimum paa 124 Kredse og et Maksimum paa 132 Kredse, saa rammer — det vil ingen kunne bestride — den samme Kritik det, at man overhovedet fastslaaer et Maksimum. Thi naar Spillerummet er opbrugt, naar Reserven er for-tæret, naar vi ere kommen til dette Maksimum, staa vi med den samme Vanskelighed, som vi stode med efter Konseilspræsidentens oprindelige Forslag i Efteraaret.